

209351 - Câmilerdeki abdest alınan yerleri yeniden yaptırmak, sadaka-i câriye türlerindedir

Soru

Semtimizdeki câmide bulunan abdest yerleri, şimdilik isteneni yerine getirmekle beraber iyi durumda değildir ve iyileştirme gereği duymaktadır.

Sorum şudur: Abdest alınan yerleri yeniden yaptırmak için para harcamak, sadaka-i câriye türüne girer mi?

Detaylı cevap

Hamd, yalnızca Allah'adır.

İslâm

şeriatı, sadaka-i câriyeyi teşvik etmiştir. Kendisi

öldükten sonra salih amelinin ve gayretlerinin vefâtından sonra ölmemesi, mü'mine, fazîlet olarak yeter.

Nitekim Rasûlullah

-sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ .{
انْقَطَعَ عَنْهُ عَمَلُهُ إِلَّا مِنْ ثَلَاثٍ: صَدَقَةٍ جَارِيَةٍ، وَعِلْمٍ
يُنْتَفَعُ بِهِ، وَوَلَدٍ صَالِحٍ يَدْعُو لَهُ. { [رواه مسلم]

“İnsan

öldüğü zaman, amelinin sevabı kesilir. Ancak (hayrın devamlı olması ve faydasının kesilmemesi sebebiyle) şu üç şeyin sevabı kesilmez: Sadaka-i Cârîye (müslümanların yararlanması için bir şeyi Allah rızâsı için vakfetmek gibi), faydalı ilim (insanlara Allah rızâsı için dînî

ilimleri öğretmek veya bunun için kitap yazmak gibi), kendisine duâ eden hayırlı evlât (insan vefat ettikten sonra arkasında kendisine rahmet ve mağfiretle duâ eden birisini bıraktığı zaman, o evlâdın duâsı, yabancı bir kimsenin duâsından daha çok kabûle şayandır).”[1]

İmam Nevevî -Allah ondan râzı olsun- hadisin şerhinde şöyle demiştir:

“Âlimler şöyle demişlerdir:

Hadisin anlamı şudur: Ölen kimsenin ameli, onun ölmesiyle birlikte kesilir. Bu üç şeyin dışında kendisine devamlı sevap yazılması da kesilir. Çünkü bu üç şeyin devam etmesinin sebebi kendisidir. Zirâ çocuk, babanın kesbindendir. Aynı şekilde geride bıraktığı ta’lim ve tasnif (eğitim ve telif) de böyledir. Yine vakıf demek olan sadaka-i câriye de böyledir.”[2]

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

“Sadaka-i Cârîye; kendisinden faydalanmanın devam ettiği sadakadır. Bunun için “sadaka-i cârîye” diye adlandırılmıştır. Çünkü bu sadaka, durmayan, akıp giden su gibidir.

Cârî olmayan sadaka ise; insanın sadece vaktinde (verildiği zaman) kendisinden faydalandığı sadakadır.

Örneğin bir fakire 1000 riyal verdiği zaman, fakir bu parayı alıp bir veya iki ayda

harcadıktan sonra sadaka kesilir (biter). Geliri fakirlere dağıtılmak üzere bir apartmanı veya müstakil evi veyahut da mağazayı vakfettiğin zaman, geliri devam ettiği sürece sadakası devam eden anlamına gelen sadaka-i câriye olur.

Kitaplar ve faydalı şeyler bastırıp dağıtmak da insanlar ondan faydalandığı sürece sadaka-i câriyedir. Bu sadakanın eciri ve sevâbı câridir (devamlıdır).”[3]

Bu konuda faydalı bilgi edinmek için (69948) ve (43101) nolu soruların cevaplarına bakabilirsiniz.

Buna göre, bir kimse, insanların ondan faydalanacak ve geçimlerinde kendilerine yardımcı olacak bir şey bir binâ ettiği zaman, inşaallah bu amel, sadaka-i câriye olur. Bunların en evlâsı ve en fazîletlisi ise; insanlara fayda verecek şeyin, onların dînleriyle ilgili konularda olmasıdır.İnsanların yararına olan, insanların onlardan faydalandıkları ve onların işlerini kolaylaştıran bu amelin fazîleti özeldir. Bu özel fazîlet ise; Allah’ın kullarına yardım etmek ve onlara yardımcı olacak yolları kolaylaştırmaktır.

Bu yollardan birisi de, câmilere abdesthaneler (tuvaletler ve abdest alınacak yerler) yaptırmak veya abdesthaneleri yeniden yaptırmak ya da restore ettirmektir. Bu amel, Allah’ın izniyle sahibinin ecir ve sevâp elde edeceği sadaka-i câriye türündendir.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

[1] Müslim;

hadis no:3084

[2] “Esnâ el-Metâlib”, c: 2, s:

447

[3] İbn-i Useymîn, ‘Fetâvâ Nurun
ale’ d-Derb”.